

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14C/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723203164
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723203164.1

Uznesenie

2
14C/54/2023

Okresný súd Zvolen, v právnej veci žalobcu A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX E. B., právne zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, IČO: 35 514 892, so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému A. F. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. XXX/XXX, XXX XX D., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

2
14C/54/2023

I. Súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

II. Žalobcovi súd náhradu trov konania voči žalovanému **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

5
14C/54/2023

1. Žalobca sa návrhom zo dňa 26. 07. 2023, doručeným tunajšiemu súdu dňa 26. 07. 2023 domáhal, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť odstrániť zo sociálnej siete Facebook (G.) svoje tvrdenia zverejnené v obrazovo-zvukovom príspevku dňa 16. 07. 2023 o tom, že žalobca dostal za podávanie rozkladov proti rozhodnutiam ministerstva životného prostredia o udelení výnimiek sumu 100.000,- Eur a že žalobca je najbohatším dôchodcom na území Slovenska. Zároveň žiadal poučiť žalovaného o tom, že proti žalobcovi môže podať žalobu o určenie, že tvrdenia, že žalobca dostal za podávanie rozkladov proti rozhodnutiam ministerstva životného prostredia o udelení výnimiek sumu 100.000,- Eur a že žalobca je najbohatším dôchodcom na území Slovenska, sú pravdivé. Žiadal priznať náhradu trov konania.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, dňa 16. 07. 2023 zverejnil žalovaný na sociálnej sieti Facebook na profile A. F. G. – SNP – Nezávislý kandidát (G.) v sekcii Videá (Videos) obrazovo-zvukový príspevok v trvaní 6 minút 31 sekúnd. V tomto príspevku sa vyjadruje k politickej situácii, kriticky sa vyjadruje k činnosti bývalej vlády premiéra A. I. a bývalej vlády premiéra J. G., kritizuje bývalého ministra životného prostredia, B. K.. Ďalej prednáša rôzne faktické tvrdenia, týkajúce sa početnosti populácie medveďa hnedého na Slovensku, vyjadruje sa hanlivo o mimovládnych organizáciách a vyzýva adresátov tohto príspevku, ktorými sú občania Slovenskej republiky, aby „tomuto“ urobili koniec dňa 30. 09. 2023 (čo je deň predčasných parlamentných volieb). Ako je zrejmé z profilu žalovaného na sociálnej sieti, žalovaný je kandidátom vo voľbách do Národnej

rady Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnia dňa 30. septembra 2023. Podľa kandidátnej listiny Slovenskej národnej strany je kandidátom za túto stranu na mieste 150. V čase medzi 3:30 a 4:00 obrazovo-zvukového záznamu predniesol A. F. G. nasledujúce slová: „Viete napríklad o tom, že šéf Lesoochranárskeho zoskupenia VLK zakaždým podával rozklad na najvyššom súde proti rozhodnutiam ministerstva životného prostredia o udelení výnimky, a dostal za to 100.000,- Eur v súdnych konaniach? Obohatilo sa združenie ochranárske VLK o 100.000,- Eur? Najbohatší dôchodca na území Slovenska, pán C.“ Z uvedeného konštatovania faktov, predneseného žalovaným vyplýva, že žalobca sa mal obohatiť v dôsledku súdnych konaní v správnom súdnictve, v ktorom sa mal dožadovať preskúmania rozhodnutí Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o udelení výnimiek zo zakázaných činností. Ďalej z týchto tvrdení vyplýva, že žalobca je najbohatším dôchodcom na území Slovenska. Ako je zrejmé z kontextu celého uvedeného príspevku, v tomto sa žalovaný opakovane negatívne vyjadruje na adresu mimovládnych organizácií, obviňuje ich z toho, že ich činnosť je financovaná zo zahraničných zdrojov a z rôznych absurdných zámerov. Vyššie citovaným výrokom žalovaný výslovne a konkrétne obvinil žalobcu z toho, že jeho činnosť (keďže žalovaný výslovne uviedol, že to bol žalobca, kto podával podania na sudy) – napádanie rozhodnutí správnych orgánov v oblastiach životného prostredia je činnosťou, za ktorú „dostal“ žalobca v súdnych konaniach sumu 100.000,- Eur. To malo zo žalobcu urobiť „najbohatšieho dôchodcu na území Slovenska“. Je nepochybné, že týmto vyjadrením žalovaný v očiach verejnosti vydáva žalobcu za osobu, ktorá vykonáva svoje aktivity na ochranu životného prostredia nie vo verejnom záujme a v záujme ochrany prírody, ale preto, aby za túto činnosť dostávala peniaze, konkrétne sumu 100.000,- Eur, čo má za následok, že takouto svojou aktivitou sa stal žalobca najbohatším dôchodcom na Slovensku. Žalobca je štatutárnym orgánom Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, občianskeho združenia, ktorého predmetom činnosti je ochrana prírody. Občianske združenie (nie samotný žalobca) môže, ako zainteresovaná verejnosť, v súlade s ust. § 42 ods. 1 SSP podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu verejnej správy ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia (§ 178 ods. 3 SSP). Je teda zrejmé, že žalovaný sa uvedeným, nepravdivým tvrdením o tom, že žalobca dostal za podávanie prostriedkov ochrany verejného záujmu v oblasti životného prostredia sumu 100.000 Eur, snaží vyvolať u adresátov tohto tvrdenia presvedčenie, že žalobca vykonáva aktivity pre to, aby za to „v konaniach dostával“ peniaze a že touto činnosťou ovplyvnil svoje majetkové pomery takým spôsobom, že sa stal najbohatším dôchodcom na území Slovenskej republiky, čo nie je pravdou. Rovnako nie je pravdou, že žalobca by dostával v súdnych konaniach akékoľvek finančné prostriedky. Je nesporné, že tvrdenia žalovaného na adresu žalobcu boli prednesené s cieľom diskvalifikovať žalobcu ako osobu, ktorá je štatutárnym orgánom občianskeho združenia, angažujúceho sa v oblasti životného prostredia, vyvolať u verejnosti presvedčenie o zisťných cieľoch žalobcovej činnosti, ako aj presvedčenie o tom, že činnosť občianskeho združenia, ktorého je žalobca štatutárnym orgánom, je pre žalobcu osobne zdrojom príjmov, plynúcich z napádania rozhodnutí orgánov verejnej správy v správnych súdnych konaniach. Tvrdenia prednesené žalovaným na adresu žalobcu sú nepravdivé. Obrazovo-zvukový záznam, v ktorom žalovaný predniesol vyššie citované tvrdenia a ďalšie tvrdenia, ktoré sú opísané v predchádzajúcej časti tohto návrhu, majú na sociálnej sieti Facebook ku dňu podania tohto návrhu 129 300 vzhľadnutí a 1 040 komentárov. Je teda nesporné, že uvedené tvrdenia predniesol žalovaný verejne, keďže obrazovo-zvukový záznam je prístupný komukoľvek. Táto verejnosť je potvrdená aj už spomínanými 129 300 vzhľadnutiami. Žalobca za týchto okolností má právo nielen na ochranu svojej osobnosti, ale aj na to, aby mu táto ochrana bola poskytnutá bezodkladne, keďže v prípade, že by mu bezodkladne poskytnutá nebola, hrozí nebezpečenstvo, že uvedené nepravdivé tvrdenia, zasahujúce do osobnostných práv žalobcu, sa dostanú do sféry ďalších tisícov osôb, a teda zásad do osobnostných práv žalobcu bude ešte intenzívnejší. Nariadením neodkladného opatrenia možno trvalo usporiadať pomery medzi žalobcom a žalovaným.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca pripojil výpis z registra mimovládnych neziskových organizácií na občianske združenie Lesoochranárske zoskupenie VLK, so sídlom 08213 Tulčík 310 a predmetný zvukovo-obrazový záznam, s ktorými sa súd oboznámil.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

11. Podľa § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

12. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný alebo neurčitý, súd takýto návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

15. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Neodkladné opatrenie je inštitútom v civilnom procese, ktorého funkciou je zabrániť bezodkladnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v už začatom konaní, alebo po skončení konania vo veci samej nastať. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy právnych pomerov by došlo k nepriaznivému zásahu do práv strany, resp. že existuje obava, že druhá strana sporu výkon rozhodnutia o nároku žalobcu zmarí alebo aspoň ohrozí. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými obtiažami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Okrem existencie nároku musí navrhovateľ neodkladného opatrenia osvedčiť i to, že úprava pomerov strán neznamená odklad, alebo že by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery.

18. Súd posudzoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo zákonných hľadísk osvedčenia dôvodnosti nároku, opísania rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia a osvedčenia potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán, pričom dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca sa podaným návrhom domáhal ochrany dobrého mena fyzickej osoby formou neodkladného opatrenia, pričom navrhované neodkladné opatrenie považuje za trvalý prostriedok na svoju ochranu, pretože pri jeho vyhovení prestane zásah žalovaného do jeho dobrej povesti, t. j. má účinky rozhodnutia vo veci samej. Navrhol zároveň poučiť žalovaného o možnosti podať žalobu o určenie, že tvrdenia, že žalobca dostal za podávanie rozkladov proti rozhodnutiam ministerstva životného prostredia o udelení výnimiek sumu 100.000,- Eur a že žalobca je najbohatším dôchodcom na území Slovenska, sú pravdivé.

19. V sporoch o poškodení dobrej povesti osoby stoja oproti sebe dve základné práva – právo na slobodu prejavu a právo na ochranu dobrej povesti, ktoré sú právami rovnocennými. Keď sa tieto práva dostanú do konfliktu, súd musí zohľadňujúc všetky osobitosti konkrétneho prípadu navzájom tieto práva vyvažovať. Pri posudzovaní vzájomne kolidujúcich práv na ochranu osobnosti (dobrej povesti) a na slobodu prejavu, je potrebné skúmať nielen to, či prednesené výroky zasahujú do osobnostných práv subjektu, ktorého sa týkajú, ale aj to, či je daný zásah neoprávnený; inak povedané, či nevybočuje z medzí, v ktorých je daný prejav pod ochranou práva na slobodu prejavu. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, vzhľadom na skutočnosť, že súd musí vychádzať (pokiaľ rozhoduje v prvej inštancii) iba z tvrdení navrhovateľa neodkladného opatrenia a nemá priestor na vykonanie plnohodnotného dokazovania, je výrazne ťažšie dosiahnuteľné dôsledné vyváženie kolidujúcich práv a posúdenie otázky neoprávnenosti zásahu do práva na ochranu osobnosti. Z tohto dôvodu musí súd postupovať zvlášť citlivo. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že obmedzenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody, a teda aj slobody prejavu možno považovať za ústavne akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré bolo ustanovené zákonom, resp. na základe zákona, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t. j. ospravedlňuje ho existencia naliehavej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyvážený vzťah medzi požitými prostriedkami a sledovaným cieľom, t. j. musí ísť o obmedzenie, ktoré je v súlade so zásadou proporcionality. Otázka preskúmania proporcionality medzi zásahom do slobody prejavu žalovaného na jednej strane a zákonnými garanciami práva na ochranu dobrej povesti žalobcu na strane druhej, býva spravidla predmetom podrobného dokazovania na pojednávaní, pričom podľa názoru súdu pre objektívne posúdenie veci je nevyhnutné poznať skutkové tvrdenia každej dotknutej strany sporu. V každom konkrétnom prípade je vždy potrebné skúmať intenzitu tvrdené porušeného základného práva na ochranu dobrej povesti a to v kontexte so slobodou prejavu a s právom na informácie a so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania tých práv a ich ochrany. Samotné uverejnenie nepravdivého, či pravdu skresľujúceho údaja, dotýkajúceho sa dobrej povesti, zakladá spravidla neoprávnený zásah do tejto dobrej povesti, hoci každé zverejnenie nepravdivého údaja nemusí automaticky znamenať takýto zásah. Takýto zásah je daný iba vtedy, ak presiahol určitú prípustnú intenzitu takou mierou, ktorú už v demokratickej spoločnosti tolerovať nemožno (viď rozsudok NS ČR sp. zn.: 32Odo 1159/2004).

20. Súd mal za osvedčené, že medzi žalobcom a žalovaným existuje právny vzťah, predmetom ktorého je zásah do ochrany osobnosti žalobcu žalovaným vzniknutý tým, že žalovaný predniesol dňa 16. 07. 2023 na sociálnej sieti Facebook na profile A. F. G. – SNPS nezávislý kandidát, v sekcii Videá, obrazovo-zvukový príspevok, kde v čase medzi 3:30 a 4.00 predniesol tvrdenia a hodnotiaci úsudok o žalobcovi, ktoré by mohli spôsobiť poškodenie dobrého mena žalobcu. Žalobca tým osvedčil pravdepodobnosť uplatneného nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa však vyžaduje osvedčenie existencie dôvodnej obavy o nebezpečenstve vzniku bezprostredne hroziacej ujmy, ktorú žalobca neosvedčil žiadnymi dôkazmi, ktoré by deklarovali potrebu dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu bezodkladne. Žalobca neosvedčil či, a ako prednesenie predmetného príspevku malo na neho negatívny dopad, či už v podobe absolútne negatívneho vnímania žalobcu v očiach širokej verejnosti, ako aj v podobe poškodenia žalobcu v jeho profesionálnom, ako aj súkromnom živote. Súd tiež poukazuje aj na to, že žalobca je štatutárnym orgánom Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, ktorého predmetom činnosti je ochrana prírody. V tejto oblasti je tak verejne známou osobou a je vystavený verejnému záujmu, ktorý musí znášať v miere zvýšenej oproti tzv. súkromným osobám. Prípadný štátnomocenský zásah do práva na slobodu prejavu neodkladným opatrením bez riadne vykonaného dokazovania, v ktorom do úzadia ustupuje zásada rovnosti zbraní

strán sporu, nebol primeraný. Uvedené však nezabavuje žalobcu ochrany, ktorú mu možno eventuálne poskytnúť súdnym rozhodnutím v prípade, keď je toto rozhodnutie výsledkom konania vedeného s možnosťou účasti protistrany a je založené na vykonaní riadneho dokazovania. Keďže nie sú splnené zákonné podmienky pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

21. O nároku na náhradu trov konania, ktoré si žalobca uplatnil, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v konaní. Žalobca nebol s návrhom úspešný, preto súd nepriznal žalobcovi uplatnenú náhradu trov konania.

Poučenie:

2

14C/54/2023

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.